

Szülők helyett adták

Ajándékok a fiúnevelő kis lakóinak

Örömet adnak a játékok

Boldog karácsonyt! Kíváncsiak vagyunk ezek a napokban utcán, villamoson, munkahelyen és jóleső érzéssel gondolkodni a magunk meghitt családjában körbe teltőlendő ünnepére. A Londoni körúton, a fiúnevelő otthon kis lakói kénytelenek nélkülözni a karácsonyi családi meglepetést. Az ünnepi örömeikből azonban ők is kivethetik részüket, felülten szülők helyett évek óta a társadalom gondoskodik számukra ajándékokról. Az idén különösen gazdag lesz karácsonyuk. Tízezer forint értékű játékok — labdák, autók, mackók, fa- és fémépítő játékok, autószerkezetek és villanyos működő asztali kártya — kerül a fenyőfa alá. Különböző vállalatok és

szervezetek (Vas- és Fémipari Ktsz, újszegedi Kender, Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat, a Posta és a Vöröskereszt) viselik szívükön a gyerekek karácsonyi örömeit.

Az ajándék mellé szép emberi szó is kerül, és ez talán fontosabb is a tévécínál. Szocialista brigádtagok és egyetemisták jönnek el a ma délutáni ünnepségre: felolvasni a könyvek meséit, zöld fákat és piros tetős házakat szerkeszteni a mágneses kirakójátékkal, megbeszélni az „élet dolgait” a nagyobbakkal. A gyerekek kipirulnak, egyik játéktól a másikhoz szaladnak, boldog a karácsonyuk. És az ajándékozó felnőttek is.

Távlati fejlesztési terv Kisteleknek

Az esztendő vége a tanácsok munkájában csak formálisan jelzi egy szakasz végét. Kistelek nagyközség tanácsa legutóbbi ülésén olyan kérdéseket tárgyalt, melyek szervesen kapcsolódnak az eddig végzett munkához és biztosítják, hogy jövőre is a már megkezdett úton haladhasanak tovább.

A végrehajtó bizottság beszámolt arról, hogy a tanács határozata alapján a község összevont rendezési tervét megrendelték a Csongrád megyei Tervező Vállalatnál. Erre a tervre ma már nélkülözhetetlen szükség van Kistelekben. Hiszen külsőben áll a nagyközség intenzívebb iparosodása, új lakások építése, és az eddiginél több jut majd utak, járdák építésére és más községfejlesztési feladatokra. Mindehhez pedig csak tervszerűen lehet hozzáfogni, azaz szükség van a távlati községfejlesztési és rendezési tervre, amely 15 — 20 évre előre megszabja a fejlődés irányát.

A továbblépés az, ha egy község iparosodni, városiasodni akar, természetesen nem megy gondok nélkül. A tanács éppen ezért jövő évi feladatainak kitűzésekor számolt a felmerülő problémákkal. Az máris kiderült, hogy a község ötéves fejlesztési tervének megvalósításához a rendelkezésre álló pénz kevés, mert a vártnál jobban drágultak az árak. Ezért a tanács felülvizsgálja a terveket, azt, hogy a többletkiadásokat miből lehet majd fedezni. A jövő évi feladatok közül kiemelkedik az iparosodás előkészítése. Vagyis a tanácsnak felmérést kell végeznie, megállapítania, hogy milyen területek, munkaerő stb. áll rendelkezésre, egy szóval milyenek az iparosodás feltételei.

Klub a Belvárosban

— Egyik estefelé, mentem hazafelé, rázott a villamos... — éneklte a Hungária együttes a fekete lemezről. A bejárat mellett rexaszal, a pult előtt határ egy hosszú asztal mellett ülnek és vitatkoznak. Arrébb Fischer és Petroszjan küzdelmét idézi két sakkozó Klub a Belvárosban, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat gondozásában. Szó szerint belvárosi klub ez, hiszen a sok vihart átélő ifjúsági presszótól alig tíz méterre üzemel.

— Szigorú házirendünk van — kezdi a beszélgetést Sándor Lajos, a klub gondnoka. Lajos bácsi, ahogy a fiatalok szólítják, a megnyitási pillanattól, 1969. szeptember 29-től látja el nagy közmegegyezéssel munkáját. Vendékönyvet tesz elém, melyben előadóművészek, szovjet vendégek bejegyzéseit őrzik. Egy újabb kimutatás a tagokról közöl tudnivalókat. Az utolsó adat: 150. Németh Sándor, született 1955. munkahelye: központi gyáregység, esztendőlyos. Belépés ideje: 1971. december 21. Hogyan találja meg szórakozását a 150 klubtag, milyen programot biztosít a klubtanács?

Hegyközi Margit, a KSZV munkaügyi osztályának dolgozója, a klubtanács elnöke tájékoztat munkájukról.

— KISZ vb és az üzem gazdaságvezetése megbízta a fiatalokat, hogy válasszák meg a klubtanácsot. Ezután réteggöröket alakítottunk ki, FMKT, magnós, irodalmi, sport-játék és a fiatal szakmunkások körét. Ezek vezetői tartoznak a klubtanácsba, plusz a szegedi kender és a juttatásigazgató KISZ csücskítői. Havonta egyszer tartunk klubtanács-ülést, ahol mindig az elmúlt hónap problémáit és az elkövetkező hetek programjait beszéljük meg. Célunk, hogy megszeretessük fiataljainkkal a klubot.

Külön világ a Belváros — szól a lemezről. Hegyközi Margit azonnal megjegyzi: — Hát igen. A zene az elsődleges. Két magnónk és két lemezjátszónk minden nap nyitástól (17 óráig) zárásig (22 óráig) állandóan üzemel.

— Hogyan állítják össze a klub programját?

— Felmérjük az igényeket, ki mit szeretne hallani, aztán megpróbáljuk megcsinálni. Mint említettem, a zene dominál, ezért a Kül-csey utcai hanglemezbolttal alakítottunk ki jó kapcsolatot. Január 20-án például vetélkedővel összekapcsolt rendezvényt tartunk az 1971-es év legsikeresebb slágereiből. Az idei sajtónapon Krasznói Klára és Újlaki Károly, a Szegedi Nemzeti Színház művészei látogattak el hozzánk. Szocialista szerződésünk van a GELKA szervízzel és a Kül-csey utcai Varró Ktsz-szel is.

Alig találni üres széket a klubban. Az asztalon néhány sörös üveg, játékok, a lányok előtt üdítő ital. Egy nagy családnak is nevezhetnénk ezeket a fiatalokat, akik esténként itt a klubban adnak egymásnak ran-

devút, hogy beszéljessenek, kultúralt körülmények között szórakozzanak.

— Hogyha én a körúton megyek — adja tudunkra Zalatnay Cini. Aprópó. Hogyha én a körúton megyek, sok fiatalal találkozom, akik csak úgy cél nélkül kószálnak utcáról utcára. Mennyivel hasznosabb volna, ha sok-sok hasonló klub ezeket a srácokat és lányokat is leköthetné.

Csillag Katalin, a klub gazdálkodási rendszeréről beszél, Lednitzky András, az FMKT kör vezetője, a fiatal műszakiak és közgazdászok feladatairól, az országos pályázatra elkészült szakdolgozatokról, Ménési Éva pedig az irodalmi kör jövő évi programjáról adott tájékoztatást. — Célunk az igényesség — jegyzi meg szenvedélyesen, majd hozzászól: — És persze az, hogy minél többen megszeressék az irodalmat.

Az egyik asztalnál négyen sakktábla fölé hajolva figyelik a játékokat. Két kibic és a két mérkőző. — Fogott bábú lép — jegyzi meg Földi Zoltán, a Szegedi Kender 19 éves géplakatos. A partner Móra András, harmadéves iparitanuló. Mint később megtudjuk, sakkban ő a menő. Elmondják, hogy amióta klubtagok, szinte mindennap idejárnak. S hogy miért? Lehet sakkozni, rexezni, s ráadásul még a zene is jó. — Minden igényünk kielégíti a klub programja. Majd Földi

Zoltán veszi át a szót. — Persze az sem mellékes, hogy itt mindig lehet kapni kőbányai sört. Tudja, elbeszélgetünk, sakkozunk, hallgatjuk a zenét és bekapunk fejenként maximum két üveg sört.

Mocsári Erzsébet 18 éves, szőkehajú, csillogószemű kislány. A Szegedi Kender szakmunkása. A gyár leányosztályában lakik, és esténként a klubba jár szórakozni. Munkájáról beszélgetünk.

Három műszakban dolgozom, nehéz volt megszokni. — Majd gyorsan az órájára néz, s keserű mosollyal megjegyzi: — Nem soká indulnom kell, ma is tisztol dolgozom. — A klubról pedig csak annyit mond: — Itt megtalálom mindent, ami szórakozási igényem kielégíti. A zenét, a játékokat és a jó társaságot.

Erzsi szereti a könyveket, az illés együttést, Zalatnay Saroltát és mint a Tyeresskova szocialista brigád tagja, munkáját.

Íme egy belvárosi klub, alig néhány méterre a „híres” ifjúsági presszótól. Íme így is lehet. S talán az ifjúsági szórakozóhely megnyitása előtt nem árthatott volna tíz méterrel odébb, a KSZV ifjúsági klubjába is el látogatni, mondjuk egy párnapos tapasztalatsere ürügyén!

Bagaméry László

Gázrobbanás Petőfitelepen

Tegnap kora délután robbanás rázta meg a petőfitelepi Bánk bán utca házainak ablakait. Az utca 54-es számú házában — amely özv. Arany Imréné tulajdona — konyhájában következett be gázrobbanás, amely az épület egyik falát kidöntötte. Behajlott a tető, a ház többi fala is megpedezett, úgy, hogy az egész épület használhatatlanná, lakhatatlanná vált.

A tűzoltóságtól és a gáz-művektől kapott felvilágosítás szerint a robbanás oka az volt, hogy nem tartották be a használati utasítást. A kárt pedig még csak növelte az ijedtség.

A konyhában palackot cseréltek. Le akarták szedni a záróanyát és előtte nem győződtek meg arról, le van-e zárva a palack szelepe. Amikor az anyát meglazították, meghallották a kifújó gáz szipogását. Ekkor, ahelyett, hogy a szelepet elzárták volna, tovább csavarták az anyát, melyet a nagy nyomású gáz végül lerepített a menetről. Amikor a gáz ki-

tört a palackból, megijedtek és kiszaladtak az udvarra, még az ajtót is becsukták maguk után. Ez is hiba volt. A konyha közben telítődött gázzal, amely a hordozható cserépalackokban égő tüztől felrobbant, és az egyik falat kidöntötte, a házat pedig tönkretette. Szerencsére senki sem sérült meg, és a ház sem gyulladt ki. A kár azonban igen nagy.

Az esetből mindenesetre levonható a tanulság: be kell tartani a használati utasítást. Vagyis palackcserénél mindenekelőtt ellenőrizni kell, el van-e zárva a szelep. Hiszen a szállítás közben elmozdíthat. Ha ezt megtették volna, nem kerül sor a robbanásra. A szelepet a robbanás után kipróbálták, kifogástalanul működött. Az ijedtség is hozzájárult a bajhoz. Amikor hallották a gáz szipogását, még mindig elzárhatták volna a szelepet. És ha legalább az ajtót nyitva hagyják maguk után, az is csökkentette volna a kár nagyságát.

Somogyi Károlyné felvétele

A ház a gázrobbanás után

Csárdáskirálynő

Az Önök alázatos szívű filmszínházi kritikus kedves olvasók, örömmel és meglepetéssel jelenti, hogy tegnap este új magyar operettprimadonna született: Anna Moffo. Ahogyan a szerző, a forrószívű komponista, Kálmán Imre elképzelte, s ahogyan bennünk, nézőkben él Sylvia alakja, akinek annyit tapsoltunk már a színpadon, pontosan olyan Anna Moffo szanóntja a film vásznán is. Nemcsak feltűnően szép és csinos, hanem gyönyörűen énekel és táncol is...

Ha a Csárdáskirálynőből annak idején, az első világháború éveiben, amikor színpadra került, rögtön filmet csinálnak, a kritikusok bizonyára ilyen lelkes-rajongó tónusban mutatták volna be az új szenzációt olvasóinknak. Azóta majd hatvan év telt el, s most, hogy a film — közös magyar és NSZK-vállalkozásban — elkészült, azaz Kálmán Imre Csárdáskirálynője a színpadról átkerült egy modernebb kifejezési formába, kiderült: az az évszázad operettje semmit sem veszített frissességéből, lendületéből, eleganciájából, bájos érzelmességéből és finom humorából.

Persze nem akármilyen változatról van szó. Szinetár Miklós rendezése filmszerűsítette a cselekményt, a helyszíneket, s olyan szereplőgárdát vonultatott fel, hogy az operett eszményi módon kerülhetett át a vászonra.

Átkerült, de azért Csárdáskirálynő maradt. A rendezés legnagyobb érdeme, hogy esetleg hatásos trükkökkel nem igyekezett „modernizálni” az operettet, hanem váltotta a műfajt. A film mindenekelőtt ezért jó.

Aztán azért jó, mert a címszereplő Anna Moffo, aki persze nem magyar operettprimadonna, hanem olasz operaénekesnő, világhírű, ideális Sylvia. Hogy gyönyörű a hangja és szépen énekel, azt talán annak sem kell magyarázni, aki nem látta a filmet. De hogy milyen jó lábai vannak, az talán még annak is meglepetés, aki láthatta már őt a budapesti opera színpadán, ahol szerencsénkre gyakori vendég.

Aztán még azért jó ez a film, mert Miska pincér szerepét, aki a filmben komor nyik lesz, Latinovits Zoltán játssza, s akárcsak a rendező, ő is vállalta a műfajt. Latinovits nagy komédiás: ezt tudtuk róla. Hogy jókedvű komédiás, az most derült ki.

Jó ez a film továbbá azért, mert a kisebb szerepekben olyan remek színészeket és alakításokat láthatunk, mint Psota Irén elbűvölő hercegnője, Mensáros László Peri bácsija, Rónds Loránd éppen csak megjelenő epizódalakjában remekló Huszti Péter kapitánya, a Bóni gróf hiteles arcát kereső és a szerephez ragadt rossz hagyó-

Új filmek

mányokat elvető Németh Sándor fiatalembere.

A film biztosan nagy siker lesz, talán világsiker. Az elmondottakon kívül azért is, mert Szinetár Miklós, bár vállalta a műfajt, s a filmben tényleg a Csárdáskirálynőt látjuk, beleépített, vagy inkább belelopott valamit a filmbe, amit hatvan évvel ezelőtt még elképzelni sem lehetett volna. Belelopta a búcsú hangulatát. Ez a film ugyanis — talán éppen azzal, hogy feltűnik az operettet adja — búcsúzik, szépen, érzelmesen, finoman búcsúzik a Csárdáskirálynőtől és magától a műfajtól is.

Gyorsan nézzék meg a Csárdáskirálynőt. Valószínűleg ez az utolsó alkalom. Soha többé nem lehet filmet csinálni ebből a halhatatlan operettből.

Ö. L.

Készülnek a téeszék zárszámadásai

Csaknem 2400 közös gazdaságban kezdték meg az idei év eredményeinek számbavételét. A termelőszövetkezetek az évet jó eredménnyel zárják, a felosztható jövedelem — az elmúlt évhez képest — megnőtt. A nagyobb anyagi lehetőségek a közös gazdaságok vezetőinek és tagjainak

felelősségét is megnövelik, ezért az idei zárszámadásnak különös jelentősége van.

A zárszámadások során a gazdaságokban kimutatást készítenek a közös vagyonról, kiszámítják a gazdálkodás eredményeit, és átfogóan értékelik, elemzik egész évi tevékenységüket is.